

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2085/2020
21.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирко Јовановић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Иван Ненадовић адвокат из ..., ради издржавања супружника, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж2 244/18 од 08.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 21.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж2 244/18 од 08.11.2018. године и решење Трећег основног суда у Београду П2 569/17 од 19.02.2018. године и предмет **враћа** првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Трећег основног суда у Београду П2 569/17 од 19.02.2018. године одбачена је тужба тужиле АА против туженог ББ поднета 30.06.2015. године ради супружничког издржавања.

Решењем Вишег суда у Београду Гж2 244/18 од 08.11.2018. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено решење Трећег основног суда у Београду П2 560/17 од 19.02.2018. године.

Против решења другостепеног суда тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужилце.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, брак странака разведен је пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1176/14 од 19.09.2014. године. Препис ове пресуде достављен је тужилци истицањем на огласну таблу суда (члан 141. ЗПП) и пресуда је оглашена правноснажном 20.05.2015. године. Током поступка за развод брака тужилци

је достава писмена - позива за рочиште, вршена на адресу њеног пребивалишта преко поште и лица запосленог у суду. Позиви за рочишта који тужилји нису достављени на ове начине истицани су на огласну таблу суда. Тужени је последње фактичко издржавање дао тужилји током 2013. године. Тужбу за остварење права на супружничко издржавање тужилја је поднела 30.06.2015. године.

Нижестепени судови су поднету тужбу одбацили применом члана 279. став 3. Породичног закона, са образложењем да је наступила преклузија и да тужилја није доказала постојање оправданих разлога због којих тужбу за издржавање није поднела до закључења главне расправе у поступку за развод брака. По налажењу судова, тужилја је избегавала пријем писмена у поступку за развод брака, тако што није преузимала пошिल्ке о чијем постојању је била обавештавана остављањем извештаја, због чега се њено пасивно понашање у том поступку и незаинтересованост за процесне радње које су током бракоразводног спора предузимане не може сматрати оправданим разлогом за неподношење тужбе за издржавање.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 279. став 2. Породичног закона прописано је да се тужба за издржавање супружника може поднети најкасније до закључења главне расправе у брачном спору. Према ставу 3. исте одредбе, изузетно, бивши супружник који из оправданих разлога није поднео тужбу за издржавање у брачном спору може је поднети најкасније у року од годину дана од дана престанка брака, односно од дана када му је учињено последње фактичко давање на име издржавања.

У конкретном случају, по схватању Врховног касационог суда, није наступила преклузија јер до подношења тужбе за издржавање није протекао рок од годину дана предвиђен чланом 279. став 3. Породичног закона. Наведени рок рачуна се од дана престанка брака, а то значи од дана правноснажности пресуде о разводу брака. Пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1176/14 од 19.09.2014. године којом је разведен брак странака оглашена је правноснажном 20.05.2015. године, а тужилја је тужбу за издржавање поднела 30.06.2015. године. У том контексту, за оцену одржања преклузивног рока без значаја је време последњег учињеног фактичког издржавања.

Нису прихватљиви разлози нижестепених судова о непостојању оправданих разлога због којих тужилја није поднела тужбу за супружничко издржавање до закључења главне расправе у брачном спору.

Према стању у списима Трећег основног суда у Београду П2 1176/14 (поступак за развод брака странака), тужилји није достављена тужба за развод брака. Тужба за развод брака достављана је уз позиве за рочишта заказана за 04.03. и 04.04.2013. године, али није уручена овде тужилји на начин прописан чланом 141. ЗПП - лично, односно остављањем обавештења да тужбу може преузети у суду и истицањем на огласну таблу суда у трајању од 30. дана. Достава позива за рочишта у бракоразводном спору вршена је супротно члану 140. ЗПП, којим је предвиђено да се писмено у случају да прималац није затечен, предаје неком од одраслих чланова његовог домаћинства (осим супротној странци), односно прибијањем писмена на врата стана у случају да достављање није могло да се изврши ни лично странци нити одраслом члану њеног породичног домаћинства.

У таквој ситуацији, када тужила нема сазнање да је покренут поступак за развод брака (тужба јој није лично достављена; није јој остављен извештај да тужбу може преузети у суду; тужба није истакнута на огласну таблу суда), а достава позива за рочиште није извршена у складу са законом, не може се прихватити закључак нижестепених судова да се тужила пасивно понашала у бракоразводном спору и да зато не постоје оправдани разлози због којих није поднела тужбу за издржавање до закључења главне расправе у том спору.

Из наведених разлога, решења нижестепених судова су морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени суд ће, имајући изложено у виду, правилном применом члана 279. став 3. и 4. Породичног закона у вези са члановима 151. и 163. став 2. истог закона, одлучити о тужбеном захтеву.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић